

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 aprilie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență :

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Elena Covalenco, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Andrei Harghel,
cu participarea:

procurorului – Nicolae Suvac,

avocatului – Serghei Ciolacu,

interpretului - Adriana Condrațcaia,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2012 de avocatul Ciolacu Serghei în interesele inculpatului

Sobco Oleg Vladimir, născut la 15 septembrie 1981, originar din s.Kasirî, r-nul Pavlodar, R.Kazahă, domiciliat în mun.Chișinău, str.Albișoara 76/8, ap.98 termenul examinării cauzei în recurs de la 16.01.2013 pînă la 02.04.2013.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-au prezentat: partea vătămată V.Scleruc.

Apărătorul a susținut recursul, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Procurorul a solicitat respingerea recursului ca fiind nefondat cu menținerea hotărîrii atacate.

Partea vătămată s-a pronunțat pentru admiterea recursului și menținerea sentinței în privința lui Sobco Oleg.

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 09 decembrie 2011, Sobco Oleg a fost condamnat în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal la 5 ani închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 3 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea în mod solidar de la Sobco Oleg și Goncearuc Constantin în beneficiul lui Scleruc Victor a prejudiciului moral în sumă de 8000 lei.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Goncearuc Constantin și Volevaci Pavel, în privința cărora prin decizia Colegiului penal al Curții Suprme de Justiție din 05 decembrie 2012 s-a dispus inadmisibilitatea recursurilor, fiind vădit neîntemeiate.

2. Potrivit sentinței, Sobco Oleg a fost condamnat pentru faptul că la 28 septembrie 2009, aproximativ la ora 02.30, aflîndu-se împreună cu Volevaci Pavel și Goncearuc Constantin pe str.31 August 1989, mun.Chișinău, vis-a-vis de teatrul "Licurici", l-au maltratat pe cet.Scleruc Victor, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.2904/D din 20.10.2009, vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Sobco Oleg să fie condamnat conform învinuirii formulate, deoarece prima instanță neîntemeiat a reîncadrat acțiunile acestuia în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, pe motiv că nu a fost demonstrat faptul sustragerii bunurilor materiale de la partea vătămată, de rînd ce acesta, atît pe parcursul urmării penale, cît și în instanța de judecată, a afirmat că anume inculpații i-au sustras bunurile materiale; instanța a ignorat declarațiile martorului O.Rudenco, care a confirmat că partea vătămată a avut la gît un lanț de aur, care după bătaia ce a avut loc a dispărut, iar la stabilirea pedepsei nu s-a ținut seama de gravitatea, motivul și scopul infracțiunii comise, de persoana acestuia, care s-a eschivat de la judecarea cauzei, neluînd în considerație circumstanța agravantă, comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, astfel că pedeapsa fixată cu suspendarea executării ei este prea blîndă și nu va atinge scopul pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2012, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sobco Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b), f) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea în mod solidar de la Sobco Oleg și Goncearuc Constantin în beneficiul lui Scleruc Victor a prejudiciului moral în sumă de 8000 lei, în rest a fost respinsă ca nefondată.

Instanța de apel a constatat că Sobco Oleg, împreună cu Volevaci Pavel și Goncearuc Constantin, la 28 septembrie 2009, aproximativ la ora 02.30, aflîndu-se pe str.31 August 1989, mun.Chișinău, vis-a-vis de teatrul "Licurici", urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționînd prin intenție directă, din motiv de profit, l-au maltrat pe cet.Scleruc Victor cu pumnii și picioarele cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr.215 din 10.08.2010, vătămări corporale medii, care nu prezintă pericol pentru viață, dar au condiționat dereglarea sănătății de lungă durată, peste 21 de zile, după care din buzunarul scurtei în mod deschis i-au sustras bani în sumă de 700 lei și de la gît un lanț cu o cruciuliță din aur în valoare de 6800 lei, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 7500 lei.

În susținerea constatărilor sale, instanța de apel a indicat că, deși inculpatul O.Sobco la urmărirea penală vina nu a recunoscut, vinovăția acestuia a fost demonstrată integral prin probele administrate legal în cadrul urmării penale și examinate în instanța de judecată, precum și recercetate și verificate în cadrul instanței de apel, și anume prin declarațiile părții vătămate, a martorilor O.Rudenco, A.Sevriuc, și actele cauzei: cererea părții vătămate, înștiințarea 903, rapoartele de examinare medico-legală 2696/D din 13.10.2009 și expertiză medico-legală nr.2904/D din 30.10.2009, procesele-verbale de recunoaștere a persoanei de către partea vătămată și martorii O.Rudenco și A.Sevriuc din 13.10.2009, procesele-verbale de confruntare din 28.10.2009 și 30.10.2009 dintre partea vătămată și bănuții O.Sobco, P.Volevaci și C.Goncearuc, raportul de expertiză medico-legală în comisie nr.215 din 10.08.2010, informația cu privire la descifrarea convorbirilor telefonice în perioada septembrie 2009 - martie 2010.

La fel, instanța de apel a apreciat critic, declarațiile martorilor M.Dragan și V.Susanu, care au afirmat că în momentul bătăii dînșii nu au văzut și nici nu au auzit ca inculpații să fi sustras careva bunuri de la partea vătămată, pe motiv că, în opinia instanței, aceștea au drept scop favorizarea evitării răspunderii penale de către inculpat pentru infracțiunea comisă, primul fiind prieten cu inculpatul, iar al doilea s-a aflat la o distanță mare de la locul incidentului.

Motivînd concluziile sus expuse, instanța de apel a statuat că în acțiunile inculpatului O.Sobco au persistat în întregime elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, deoarece inculpații au avut un singur scop, și anume de a sustrage în mod deschis bunurile părții vătămate, prin atac, apreciind că acțiunile acestora au fost bine determinate prin scopul și modalitatea săvîșirii faptelor, care perfect se încadrează juridic în prevederile art.188 alin.(2) lit.b), f) Cod penal, astfel că acțiunile inculpatului O.Sobco urmează a fi reîncadrate în prevederile acestei norme, dat fiind că nu au fost prezentate probe ce ar demonstra vinovația acestuia în fapta de care a fost pus sub învinuire - art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul S.Ciolacu în interesele inculpatului care, în temeiul prevederilor art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12), 15) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteea și menținerea sentinței primei instanțe, pe motiv că instanța de apel nu a făcut o analiză obiectivă a probelor administrate în cauza, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, dîndu-le o apreciere juridică incorectă, calificînd acțiunile inculpatului în baza art.188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, deoarece din declarațiile martorului O.Rudenco, care au fost puse la baza sentinței de condamnare nu se dovedește faptul atacului părții vătămate de către inculpat cu scopul sustragerii bunurilor, dimpotrivă rezultă că conflictul s-a iscat în localul barului între o altă persoană și pătimit, iar ultimul abia în mașină a observat lipsa bunurilor.

La fel, recurentul invocă că declarațiile martorului A.Sevriuc urmau a fi apreciate critic, precum au și fost apreciate de prima instanță, fiind neveridice, deoarece între declarațiile acestuia date la urmărirea penală și cele date în cadrul cercetării judecătorești sînt divergențe, și nu rezultă că inculpatul a sustras bunurile părții vătămate, ci doar faptul aplicării loviturilor de către acesta părții vătămate, iar faptul că acesta a dat declarații false este demonstrat prin informația SA "Moldtelecom", pe care instanța neîntemeiat a reținut-o ca probă în confirmarea vinovăției inculpatului.

Recurentul mai invocă că instanța de apel neîntemeiat a apreciat critic declarațiile martorilor M.Dragan și V.Susanu, fără a-și motiva soluția, astfel, incorect l-a condamnat pe O.Sobco în baza art.188 Cod penal, deoarece în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii de tîlhărie - latura subiectivă și obiectivă, din care motiv prima instanță corect a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art.152 Cod penal.

6. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs, admite recursul, casează, parțial sau total, hotărîrea atacată, cu menținerea hotărîrii primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în temeiurile prevăzute de prezentul articol.

Recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12), 15) Cod de procedură penală – hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, faptei săvîșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un al caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată în această cauză.

Colegiul penal constată că aceste temeiuri și-au găsit confirmare în speța dată, reieșind din următoarele.

Inculpatului O.Sobco i-a fost înaintată învinuirea în baza art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal – că aflîndu-se împreună cu P.Volevaci și C.Goncearuc, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționînd prin intenție directă, din motiv de profit, l-a maltratat

pe cet.V.Scleruc cu pumnii și picioarele cauzându-i vătămări corporale medii, după care în mod deschis i-au sustras bani și alte bunuri în sumă totală de 7500 lei.

Prima instanță a constatat vinovăția inculpatului O.Sobco pe art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, din motiv că în acțiunile lui nu s-au stabilit elementele infracțiunii prevăzute de art.188 Cod penal, deoarece lipsesc laturile subiectivă și obiectivă prevăzute de această normă, și anume atacul asupra persoanei în scopul sustragerii bunurilor.

Instanța de apel a ajuns la concluzia de încadrare a faptei inculpatului în prevederile art.188 alin.(2) lit.b), f) Cod penal – ca tâlhărie.

Colegiul penal constată că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare a lui O.Sobco pentru infracțiunea de tâlhărie din următoarele considerente.

Prima instanță verificând și cercetând probele prezentate de partea acuzării, și anume declarațiile părții vătămate V.Scleruc, a martorilor O.Rudenco, A.Sevriuc, M.Dragan, V.Susanu, a inculpaților P.Volevac și C.Goncearuc, actele cauzei, a constatat că acestea nu dovedesc vinovăția lui O.Sobco în săvârșirea atacului tâlhăresc, deoarece lipsește intenția lui de a ataca partea vătămată în scopul sustragerii bunurilor acestuia, însă prin acțiunile sale i-a cauzat acestuia din urmă vătămarea intenționată medie a sănătății.

Colegiul penal conchide că prima instanță corect a stabilit starea de fapt și vinovăția inculpatului O.Sobco anume în săvârșirea acestei infracțiuni, în concordanță deplină cu probele administrate în baza principiului contradictorialității, amplu analizate și just apreciate.

În sensul dispoziției art.188 Cod penal, prin “atac” se înțelege acțiunile agresive ale făptuitorului care urmărește scopul sustragerii averii persoanei agresate și care sînt însoțite de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea acestuia ori amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Prima instanță a stabilit că din probele administrate în cauză menționate mai sus, nu s-au stabilit careva elemente constitutive ale infracțiunii de tâlhărie în acțiunile lui O.Sobco, deoarece cert s-a constatat că conflictul s-a iscat între partea vătămată și C.Goncearuc în localul barului, din motivul că acesta din urmă a făcut comandă fără a sta în rînd, și a continuat afară, iar după ce O.Sobco fiind lovit de partea vătămată a căzut jos, conflictul s-a transformat în bătaie, și, cum afirmă partea vătămată, i-au fost aplicate lovituri de către toți inculpații, dar C.Goncearuc, care se afla deasupra lui, i-a smuls lanțul cu cruciuliță de la gît, iar P.Volevac i-a sustras banii din buzunarul scurtei.

În atare circumstanțe, Colegiul penal consideră că din start intențiile și acțiunile inculpaților au fost îndreptate spre aplicarea vătămărilor corporale părții vătămate în urma conflictului apărut între ei, însă ulterior, acțiunile lui C.Goncearuc și P.Volevac, care au sustras bunurile părții vătămate, au trecut în atac tâlhăresc, adică în acest caz a avut loc excesul de autor, deoarece prin acțiunile sale O.Sobco nu a avut scopul de sustragere a bunurilor persoanei, dar a urmărit un alt scop, astfel intenția lui a fost diferită față de ceilalți inculpați.

Conform prevederilor art.48 Cod penal, se consideră exces de autor săvârșirea de către autor a unor acțiuni infracționale care nu au fost cuprinse de intenția celorlalți participanți.

Instanța de recurs, ține să enunțe că excesul de autor este o formă specifică de săvârșire a infracțiunii de către unul sau mai mulți participanți și constă în faptul că el (ei) săvârșesc activități infracționale care nu au fost cuprinse de intenția celorlalți participanți.

Astfel, în speță, sîntem în prezența unei situații în care unii din autori (C.Goncearuc și P.Volevac), prin acțiunile sale au săvârșit acte infracționale suplimentare, care nu pot fi incriminate și inculpatului O.Sobco, deoarece ele nu au fost cuprinse de intenția acestuia, dînsul nu a susținut actele respective și nu a aderat la ele.

Sub acest aspect, Colegiul penal apreciază concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatului O.Sobco în săvârșirea atacului tâlhăresc neîntemeiate și nemotivate, nefiind bazate pe careva probe certe ce ar confirma intenția acestuia la săvârșirea infracțiunii incriminate împreună cu C.Goncearuc și P.Volevacii.

Mai mult că, însăși din declarațiile părții vătămate rezultă că conflictul a apărut spontan din cauza neînțelegerilor personale cu C.Goncearuc. Declarații analogice au fost date și de către martorii M.Dragan și V.Susanu, care au confirmat depozițiile lui O.Sobco, și nimeni din ei nu a declarat că inculpatul ar fi înaintat careva cerințe de ai fi transmise bunuri sau că acesta ar fi sustras de la partea vătămată careva bunuri, iar instanța de apel incorect le-a apreciat critic, făcând o concluzie inadmisibilă, precum că „nu se exclude faptul că inculpații l-ar fi rugat pe martorul V.Susanu să nu declare despre furtul bunurilor de la partea vătămată...”.

Din aceste considerente, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel în partea condamnării lui O.Sobco în baza art.188 alin.(2) lit.b), f) Cod penal urmează a fi casată, cu menținerea sentinței primei instanțe, prin care acesta a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal.

Pedeapsa stabilită lui O.Sobco cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, este una echitabilă, la care s-a ținut seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de persoana celui vinovat, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu are antecedente penale, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, prevăzute la art. 61, 75 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul conchide că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată, avînd în vedere că apelul în privința lui O.Sobco neîntemeiat a fost admis, prin casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe în privința acestuia.

7. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.(2) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ciolacu Serghei în interesele inculpatului Sobco Oleg, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2012 în privința acestuia, cu menținerea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 09 decembrie 2011 în cauza penală în privința lui Sobco Oleg.

Celelalte dispoziții ale hotărîrii atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată în ședință publică la 30 aprilie 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Elena Covalenco

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Andrei Harghel